

Norske Felleskjøp SA

Prognose for tilgang av norsk korn for sesongen 2019/2020

18. mars 2020

Marknadsreguleringa i kornsektoren har som formål å sikre omsetninga av norsk korn og skape balanse i kornmarknaden i Norge. Norske Felleskjøp skal legge til rette for at alt norsk korn kan bli brukt best mogleg i samsvar med kvaliteten på kornet. Sentrale verkemiddel er tiltak mot periodiske overskott og råd til Landbruksdirektoratet om nødvendig supplering av importerte råvarer. Prognosar er grunnlaget for desse tiltaka og råda.

Tilgangsprognose for norsk korn

Norske Felleskjøp sin prognose pr. mars for tilgang av norsk korn er basert på analyse av historisk tilgang mot leveransar så langt i inneverande sesong:

Tilgang norsk korn (tonn)

	Gjennomsnitt 2014-18	Tilgang 2018	Prognose 2019	Prognose ifht siste 5 år	Prognose ifht siste år
Matkveite	165 000	84 400	218 000	132 %	258 %
Fôrkveite	164 000	42 200	232 000	141 %	550 %
Kveite i alt	329 000	126 600	450 000	137 %	355 %
Matrug	21 000	2 400	13 000	62 %	542 %
Fôrrug/rugkveite	16 000	5 300	39 000	244 %	736 %
Rug i alt	37 000	7 700	52 000	141 %	675 %
Bygg	507 000	409 100	546 000	108 %	133 %
Havre	259 000	146 700	222 000	86 %	151 %
Korn totalt	1 132 000	690 100	1 270 000	112 %	184 %
Erter	3 000	2 700	4 000	133 %	148 %
Oljefrø, åkerbønner	10 000	7 200	16 000	160 %	222 %
Korn, erter, oljefrø	1 145 000	700 100	1 290 000	113 %	184 %
Matandel kveite	50 %	67 %	48 %		
Matandel rug/rugkveite	57 %	31 %	25 %		

(Kjelde historiske data: Landbruksdirektoratet)

Prognosen tilseier at tilgangen av korn og proteinvekstar er 21 000 tonn større enn prognosert i november.

Fordeling av tilgangen

Matkveiten er for denne sesongen prognosert fordelt på følgende proteinklasser og innhold av protein:

Fordeling av matkveiten (tonn)

	Matkveite-tilgang	Tilgang	Forbruk	Fordeling etter regulering	Prognose regulering	Protein-%
Klasse 1	46 000	21,1 %	46 000	27 %	-	13,9 %
Klasse 2	11 000	5,0 %	11 000	6 %	-	13,7 %
Klasse 3	37 000	17,0 %	37 000	22 %	-	13,4 %
Klasse 4	55 000	25,2 %	50 000	29 %	(5 000)	12,7 %
Klasse 5	69 000	31,7 %	26 000	15 %	(43 000)	12,7 %
I alt	218 000	100,0 %	170 000	100 %	(48 000)	13,1 %

(Kjelde for historiske data: Landbruksdirektoratet)

Forbruket av klasse 4 og 5 er førebels estimert med bakgrunn i rapportar frå kornhandlarane pr. dato og at vi er om lag halvvegs i sesongen.

Tabellen under gir oversikt over bruken av tilgjengeleg norsk korn til ulike formål:

Fordeling av norsk korn mellom matkorn og førkorn (tonn)

Kornbalanse (tonn)	Matkveite	Matrug	Førkveite	Fôrrug	Bygg	Havre	Førkorn
Overlagra frå sesongen før	0	0	0	0	0	0	0
Prognosert ny tilgang	218 000	13 000	232 000	39 000	546 000	222 000	1 039 000
Matkorn til fôr/førkom til mat	0		0		-3 000	-13 000	-16 000
=Tilgang	218 000	13 000	232 000	39 000	543 000	209 000	1 023 000
Omdisponering	-43 000	0	43 000	0			43 000
=Netto tilgang	175 000	13 000	275 000	39 000	543 000	209 000	1 066 000
-Prognosert forbruk	170 000	13 000	275 000	39 000	543 000	209 000	1 066 000
=Balanse	5 000	0	0	0	0	0	0

All tilgjengeleg vårkveite er føresett omsett til matmjølmøllene i løpet av sesongen.

Omdisponeringa av matkveite i tabellen over, er overskott av matkveite klasse 5 som det ikkje vil vere marknad for til mat etter sesongen 2019/2020 og som difor er føresett brukt til fôr i inneverande sesong. Delar av overskottet, 34 000 tonn, er fordelt for omdisponering til fôr i september og desember.

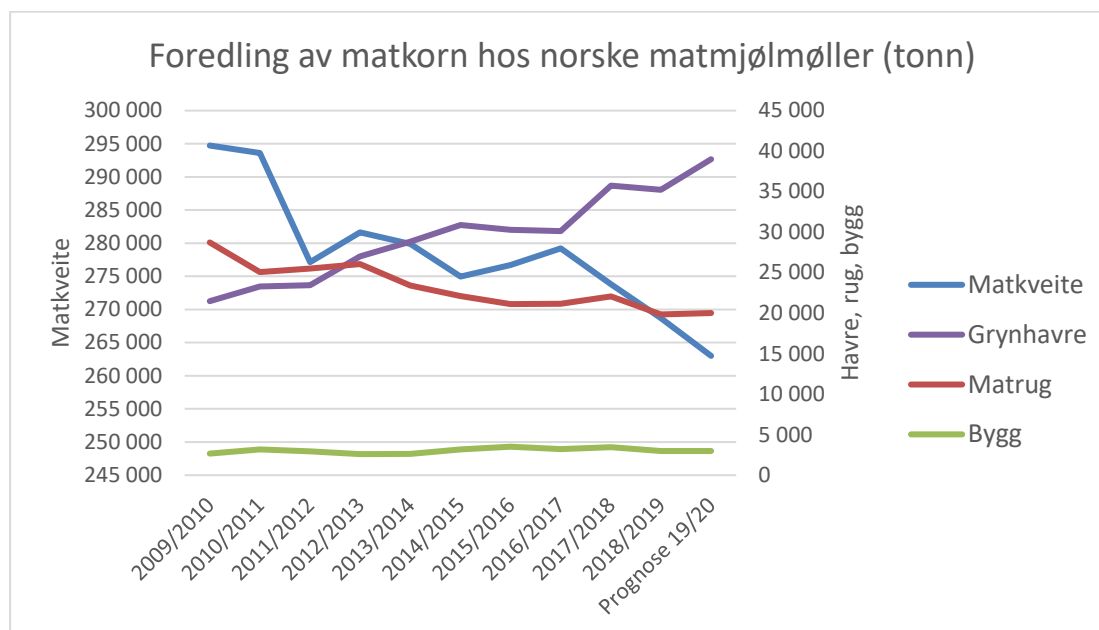
Det prognoserte overskottet av 5 000 tonn matkveite etter omdisponering er overskott av klasse 4. Norske Felleskjøp legg til grunn at dette vil bli overlagra for bruk som matkorn i 2020/2021.

Forbruksprognose

Matkorn

Prognosen for forbruk av matkorn nedanfor er basert på forbruksstatistikk til og med januar 2020.

Figuren under viser utviklinga siste ti år og prognosen:

Prognosen for forbruk av matkorn nedanfor er basert på forbruksstatistikk til og med januar 2020. I prognosen er trendutviklinga i dei tre siste sesongane lagt til grunn:

Matkornforbruk pr kornsesong (tonn)					
Sesong	Kveite	Rug	Bygg	Havre	Sum
2014/2015	274 945	22 124	3 187	30 888	331 144
2015/2016	276 701	21 122	3 517	30 281	331 621
2016/2017	279 211	21 177	3 232	30 145	333 765
2017/2018	273 813	22 080	3 450	35 727	335 070
2018/2019	268 670	19 843	3 002	35 210	326 725
Prognose 19/20	263 000	20 000	3 000	39 000	325 000
Endring	-2,1 %	0,8 %	-0,1 %	10,8 %	-0,5 %

(Kjelde for historiske data: Landbruksdirektoratet)

Kraftfôr

Forbruksprognosane for fôrkorn baserer seg på registrert sal av kraftfôr til og med 4. kvartal i 2019. Vidare er og produksjons- og salsprognosar for husdyrprodukt brukt opp mot trend for forbruk av kraftfôr pr. kg husdyrprodukt. Prognosert omsetning er elles basert på tilsvarende vurderingar som i novemberprognosen.

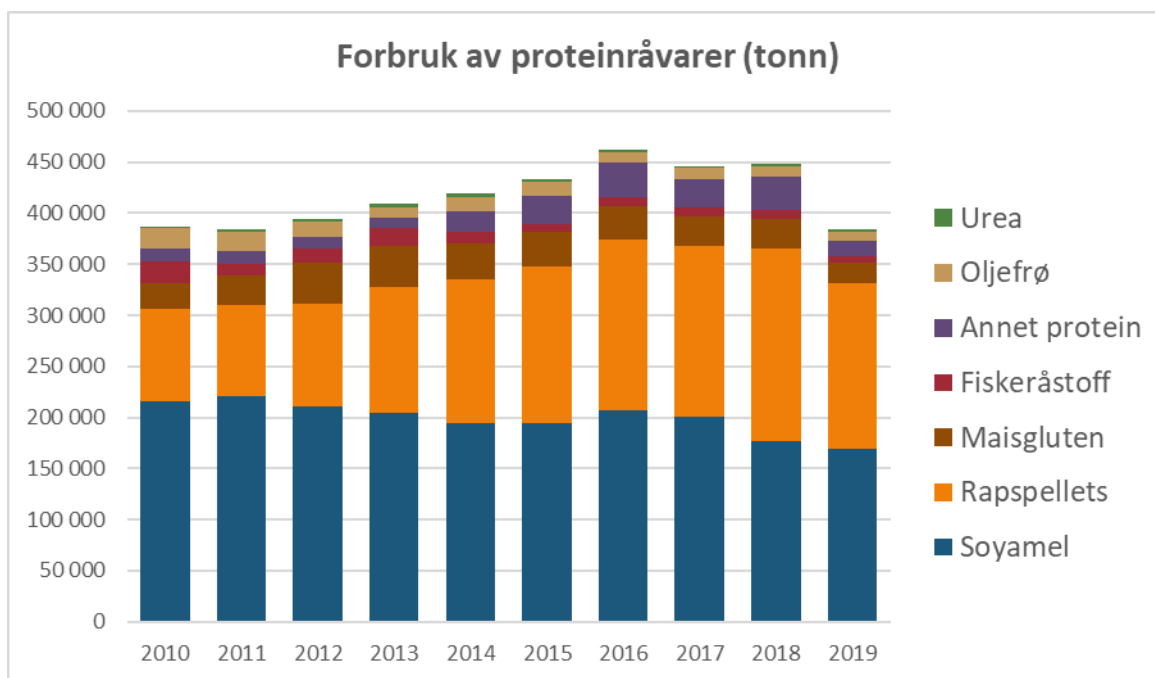
Forventa omsetning frå og med 4. kvartal i år og til og med 3. kvartal neste år er prognosert under:

Kraffôromsetning per kornsesong (tonn)					
	Drøvtyggar	Svin	Fjørfe	Anna	Sum
4K14 - 3K15	1 010 312	495 779	426 925	22 386	1 955 402
4K15 - 3K16	1 012 834	498 346	436 699	19 094	1 966 973
4K16 - 3K17	1 004 677	491 545	458 736	16 823	1 971 781
4K17 - 3K18	1 053 443	487 750	444 983	16 753	2 002 929
4K18 - 3K19	1 095 611	462 859	470 179	16 882	2 045 531
4K19 - 3K20	999 000	453 000	494 000	17 000	1 963 000
Endring	-8,8 %	-2,1 %	5,1 %	0,7 %	-4,0 %

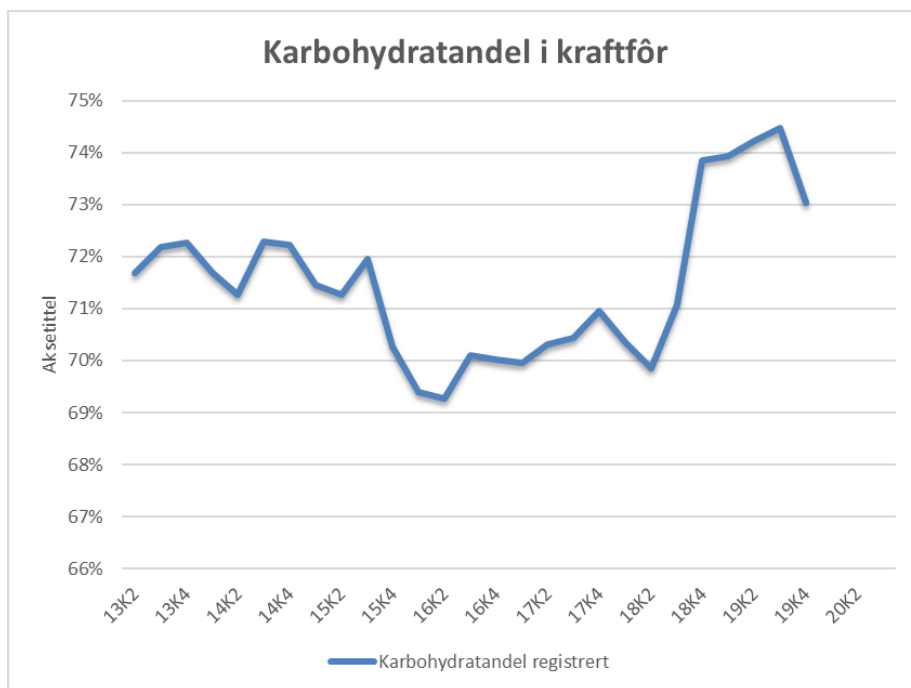
(Kjelde for historiske data: Landbruksdirektoratet)

Behovet for karbohydratråvarer blir prognosert med utgangspunkt i prognosert omsetning av kraftfôr. Andel karbohydrat i kraftfôr har falle over lang tid først og fremst til fordel for proteinråvarer.

Bruken av proteinråvarer var ekstra høgt i 2016 og ga rom for mindre karbohydratråvarer. Kornsesongen 2018 ga norsk korn med høgt innhald av protein, samtidig som lite grovfôr påverka samansettinga av kraftfôret. Desse faktorane medverka til at importen av proteinråvarer gjekk ned i 2019:

I 2020 er situasjonen meir normal og det har vore grunn til å forvente auka andel av proteinråvarer og reduksjon i karbohydratandelen. Registrert utvikling er illustrert i figuren under:

Det er registrert ein nedgang i 4. kvartal 2019, men andelen karbohydratråvare er framleis høg. I prognosen er lagt til grunn ein karbohydrat i sesongen på 71,4 %.

Dette gir følgjande behov for karbohydratråvarer til kraftfôr i norsk kraftfôrindustri:

Forbruk av karbohydratråvarer (tonn)		
Forbruk		
Kraftfôrsal	1 963 000	
Importert kraftfôr frå MUL-land	-2 000	
Andel karbohydratråvare	71,4 %	
Behov karbohydratråvarer		1 400 000
-Tilgang av kli frå norske matmjølmøller		54 000
Behov for karbohydratråvarer eksklusiv kli i kraftfôr		1 346 000

Lisensiert MUL-import av varer definert som kraftfôr til husdyr i perioden november 2019 – april 2020 er lagt inn som korreksjon av forbruket av norskprodusert kraftfôr.

Import av råvarer for å supplere tilgangen av norsk korn

Import av matkorn og av karbohydratråvarer til kraftfôr blir fordelt av Landbruksdirektoratet gjennom auksjonar i august, november og mai. I august kan fordelast 25 – 55 % av prognosert import, i november akkumulert 50 – 80 % av oppdatert prognosert importbehov og resten i samsvar med maiprognosen. Ekstra kvoter kan bli fordelt utanom ordinære tildelingstidspunkt.

Importbehov matkorn

Importkvoten for matkorn vert gitt som ei samla kvote. Som grunnlag for tilråding om samla importbehov er suppleringsbehovet for dei enkelte kornslaga vurdert for seg.

Havre til gryn

Grynhavre for foredling i Norge utgjør ein relativt liten del av samla tilgang av norskprodusert havre. Tilgangen av økologisk grynhavre er normalt ikkje tilstrekkeleg til å dekkje forbruket. I enkelte sesongar har det i tillegg vore vanskeleg å skaffe norsk konvensjonell grynhavre.

Havre hausta i 2019 er av svak kvalitet på grunn av vêrskade. Det vil vere behov for å importere grynhavre, både økologisk og konvensjonell.

Suppleringsbehov

Ut frå prognosert totalt forbruk av matkorn og prognosert tilgang av norskprodusert matkorn, vil det vere trong for følgjande supplerande import av matkorn i sesongen:

Importbehov matkorn (tonn)					
	Kveite	Rug	Bygg	Havre	Sum
Forbruksprognose	263 000	20 000	3 000	39 000	325 000
Norsk matkorn	170 000	13 000	3 000	13 000	199 000
Underdekning matkorn	93 000	7 000	0	26 000	126 000

Det prognoserte suppleringsbehovet er lågare enn prognosert i november og det er ikkje nødvendig med ekstra importkvote før den siste auksjonsrunden i mai.

Importbehov for karbohydratråvarer til kraftfôr

Behov for supplering av importerte karbohydratråvarer

Supplerande import for å skaffe tilstrekkeleg karbohydratråvarer til kraftfôr blir gjort tilgjengeleg ved fordeling av kvoter for import med ein tollsats som likestiller norsk og importert vare. Basert på prognosert tilgang av norskprodusert fôrkorn og prognosert samla forbruk av karbohydratråvarer prognoserer vi importbehovet. Den føresette bruken av norsk korn følgjer av ei vurdering av kravet til minimumsimport i tabellen over og den faktiske tilgangen som er vist under avsnittet Fordeling av tilgangen side 2:

Suppleringsbehov karbohydratråvarer (tonn)	
Karbohydratråvarer eksklusiv kli i kraftfôr	1 346 000
Rom for norsk fôrkorn	1 146 000
Aktuell tilgang av norsk fôrkorn	1 066 000
Bruk av norsk korn til kraftfôr etter svinn *) **)	-1 055 000
Underdekning av karbohydratråvare totalt	291 000

**) Importert karbo ikkje brukt i kraftfôr 2 200 tonn **) Svinn 1 %

Det prognoserte suppleringsbehovet er om lag uendra i forhold til prognosert i november og det er ikkje nødvendig med ekstra importkvote før den siste auksjonsrunden i mai.

VEDLEGG

Tilgang korn historisk og prognosert (tonn)

	Matkveite	Fôrkveite	Total	Matrug	Fôrrug og rugkveite	Total rug/rugkveite
2004/05	336 060	55 818	391 878	33 192	5 811	39 003
2005/06	355 252	22 663	377 915	25 872	7 563	33 434
2006/07	219 365	120 726	340 091	19 940	4 690	24 630
2007/08	303 085	78 421	381 506	25 080	13 226	38 305
2008/09	128 406	305 198	433 604	20 016	26 657	46 673
2009/10	86 290	177 773	264 064	8 961	17 996	26 957
2010/11	184 820	127 429	312 249	16 182	17 585	33 767
2011/12	40 504	229 783	270 287	4 747	11 478	16 225
2012/13	174 164	84 459	258 623	2 853	2 025	4 878
2013/14	171 406	26 345	197 741	11 700	949	12 649
2014/15	218 538	152 437	370 976	31 266	6 764	38 030
2015/16	147 783	325 024	472 806	36 599	29 524	66 123
2016/17	224 867	65 522	290 389	13 457	9 529	22 987
2017/18	148 389	235 715	384 104	20 925	28 852	49 777
2018/19	84 394	42 232	126 626	2 438	5 319	7 757
13. august	253 000	175 000	428 000	17 000	29 000	46 000
9. september	228 000	236 000	465 000	18 000	32 000	50 000
14. november	207 000	234 000	441 000	15 000	35 000	50 000
Prognose	218 000	232 000	450 000	13 000	39 000	52 000

Tilgang korn (tonn)

	Bygg	Havre	Sum korn	Erter	Oljefrø, åkerbønner, lupiner	Rugkveite ¹⁾
2004/05	599 521	353 222	1 383 624	2 476	12 237	642
2005/06	557 297	264 385	1 233 032	3 400	11 220	223
2006/07	508 919	233 840	1 107 480	5 934	9 519	49
2007/08	456 091	260 427	1 136 329	8 691	8 966	67
2008/09	528 749	310 348	1 319 374	6 590	9 722	353
2009/10	447 484	268 224	1 006 728	6 818	6 819	248
2010/11	512 424	287 128	1 145 568	6 445	10 165	466
2011/12	462 313	219 982	968 807	2 272	8 577	116
2012/13	541 984	219 864	1 025 348	1 869	11 315	184
2013/14	481 412	212 421	904 222	963	6 015	413
2014/15	499 483	270 309	1 178 797	2 087	9 648	1 262
2015/16	479 308	269 156	1 287 394	3 535	10 403	3 926
2016/17	601 722	339 272	1 254 370	5 070	11 450	3 861
2017/18	544 725	269 813	1 248 420	3 762	10 226	17 058
2018/19	409 082	146 671	690 137	2 729	7 238	4 704
13. august	551 000	248 000	1 273 000	3 000	6 000	
9. september	544 000	242 000	1 301 000	3 000	7 000	
14. november	539 000	220 000	1 250 000	4 000	15 000	
Prognose	546 000	222 000	1 270 000	4 000	16 000	

Kjelde for historiske data: Landbruksdirektoratet

¹⁾ Blir rekna som fôrrug i statistikk og prognose

Arealutvikling

Tal frå søknadar om produksjonstillegg viser ein nedgang i kornarealet frå 2018:

Arealfordeling 2014 - 2019 (dekar)							Endring frå 2018
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Haustkveite	205 474	375 711	114 213	302 794	99 275	425 000	326 000
Vårkveite	585 034	480 096	552 434	453 771	485 939	375 000	-111 000
Kveite	790 508	855 807	666 647	756 565	585 214	800 000	215 000
Rug, rugkveite	60 846	104 104	45 460	83 628	33 166	92 000	59 000
Bygg	1 259 617	1 225 484	1 367 167	1 341 631	1 471 834	1 295 000	-177 000
Havre	714 966	629 935	758 377	672 555	694 421	546 000	-148 000
Korn	2 825 937	2 815 330	2 837 651	2 854 379	2 784 635	2 733 000	-52 000
Oljefrø	40 999	34 707	41 301	23 002	32 523	34 000	1 000
Korn/oljvekstar	2 866 936	2 850 037	2 878 952	2 877 381	2 817 158	2 767 000	-50 000

Kjelde for historiske data: Landbruksdirektoratet